

להרוס כדי לבנות מחדש: תכנית הפעלה לישראל החדשה

להרוס כדי לבנות מחדש!

ישראל נמצאת במשבר הקשה ביותר בתולדותיה. המשבר הוא איום קיומי חיצוני ופנימי על קיומה של המדינה. אם לא נתמודד ונפתור אותו לא נוכל להתקיים כאן כמדינה וכחברה, אולי גם כפרטים. האיום הקיומי הוא גם חיצוני, ונובע מהתחזקותם של אויבנו הרבים, אולם בעיקרו הוא משבר פנימי שגורם להתפוררות וחולשה של החברה הישראלית וכתוצאה מכך גם של מדינת ישראל, והופך אותו למטרה אפשרית להשמדה של אויביה. הפתרון היחיד הוא שינוי דרמטי במשטר ובדרך שבה אנו מנהלים כאן את חיינו. אנו מציעים להרוס את המבנה הקיים, שכבר לא מתפקד וצפוי לקרוס לנו על הראש, ולהקים מבנה חדש. יציב. בטוח. שיעבוד בשבילנו.

ממש כמו בינוי פינוי של בית מתפורר. יחד נקים כאן חומה חדשה שתגן עלינו כעם, ותגן על החירות שלנו כפרטים. להיות עם חופשי בארצנו.

המצב הקיים – ולמה חייבים להרוס אותו עד יסוד!

האיום החיצוני הוא ברור ומוכר: השילוב של חמאס וג'יהאד איסלמי בעזה ובגדה המערבית, עם חיזבאללה בלבנון, החותים בתימן, סוריה של אסד, המשטר האיסלמי באירן, והתמיכה של דיקטטורים כמו ארדואן בתורכיה, פוטין ברוסיה, ואפילו המשטר בסין, וההתעצמות הצבאית שלהם, מהווים איום קיומי, צבאי, מדיני וכלכלי על המדינה, ומביאים גם להתחזקות האנטישמיות ברחבי העולם כולו, שמסכנת גם את עצם הקיום היהודי. ניתן היה לעמוד מול האיום המשמעותי הזה ולהאבק בו, אם היינו חברה מלוכדת, מגויסת, משרתת, עם אמון גבוה בשלטון, ועם הסכמה לאומית על מטרותיו של המאבק, ועל היעדים והמטרות של החברה הישראלית ושל מדינת ישראל. אולם מדינת ישראל היא ההפך מכך. אנחנו חברה מתפוררת, מפורקת לזהויות שונות, שחסרה בה הסכמה מינימלית על אופיה של המדינה, גבולותיה הרצויים, שיטת המשטר בה, ערכיה והאידיאולוגיה שלה. כפי שתוארה היטב בנאום השבטים המפורסם של הנשיא לשעבר רובי ריבלין, ישראל מורכבת היום ממספר זהויות, כאשר לכל אחד מהם חזון אחר ונפרד למדינת ישראל. ריבלין כינה את הזהויות שבטים והם פועלים בדרך כלל אחד נגד השני, במשחק סכום אפס על אופיה של המדינה, ועל משאביה. ציבור חרדי גדול, שבחלקו אינו עובד, אינו משרת, מדיר נשים, וחיי בחלקו על חשבון כספי ציבור ותמיכות, מבקש לקיים כאן מדינת הלכה, ולהמשיך לקיים את הפריבילגיות המיוחדות של בניו. מדובר בכמעט 2 מיליון איש, המיוצגים היום בכנסת באמצעות כ-20 חברי כנסת. ילדיו לומדים במסגרות נפרדות של החינוך החרדי. ציבור ערבי פלסטיני גדול, שבנותיו משתתפות מעט בשוק העבודה, וגם הוא לא משרת בצבא, נאמן ברובו למסורות איסלמיות, מרגיש שייכות חלקית לקולקטיב הישראלי, מתנגד לציונות, מזדהה בחלקו עם העם הפלסטיני המקיף אותנו, וחולם על מדינת כל אזרחיה. גם כאן מדובר בכ-2 מיליון איש, המיוצגים בדרך כלל באופן חלקי בלבד בכנסת, בכ-15-10 נציגים. ילדיו לומדים במסגרות נפרדות של החינוך הערבי. מגזר דתי - לאומי שמרני ומסורתי גדול, מתגורר בחלקו בשטחי יהודה ושומרון, ובחלקו האחר, מזרחי מהפריפריה, מוכן לקיים משטר סמכותני של עליונות יהודית. זה השבט שביקש לעשות הפיכה משטרית, ולשנות את אופיה הדמוקרטי של ישראל, כדי לחזק את אופיה היהודי סמכותני. גם

שבט זה מונה כ 2 מיליון אזרחים, אולי אפילו יותר, והם מיוצגים בכנסת באמצעות מפלגות עוצמה יהודית, הציונות הדתית וחלקים בליכוד. ילדיו לומדים ברובם במסגרות הנפרדות של החינוך הממלכתי דתי.

זהות כללית זה הציבור הממלכתי, הציוני, החילוני באורח חייו, המתגורר ברובו במרכז הארץ, זה הציבור העובד, המשרת בצבא, המבקש לקיים כאן מדינה יהודית דמוקרטית נאורה, ברוח מגילת העצמאות. זה הציבור המחויב לערכים ליברליים וגלובליים שיצא לרחובות בעת ההפיכה המשטרית, והוא מהווה מיעוט של כ 3-4 מיליון איש. אמנם מיעוט אבל עדיין השבט הגדול ביותר, הנאמן לרוחה הממלכתי והחילוני של הציונות. הציבור הזה מרגיש כי הפך מרוב הגמוני למיעוט וכי המדינה נלקחה, שלא לומר נחטפה, על ידי שבטים האחרים, שחברו יחד לשנות את אופיה של המדינה. לכל אחת מהזהויות, אורח חיים נפרד, לחלקם שפה נפרדת (אידיש, ערבית או עברית), מסגרות חינוך נפרדות, וערים נפרדות בהם הם חיים (כפרים ערבים, ערים חרדיות, התנחלות ועיירות פיתוח, ערים מבוססות במרכז הארץ) כפי שתוצאות הבחירות המקומיות האחרונות מדגימות היטב, וגם חזון שונה על דמותה הרצויה של המדינה וגבולותיה. הציבור הדתי לאומי חולם על ארץ ישראל השלמה, על יישוב יהודה ושומרון, שולל נחרצות פשרה היסטורית עם העם הפלסטיני. המגזר הערבי היה רוצה לראות כאן מדינה אחת של כל אזרחיה, כלומר לבטל את אופיה היהודי של המדינה. הציבור החרדי מקדם חזון של מדינת הלכה, המדירה נשים ולהט"בים מהמרחב הציבורי, בעוד השבט הממלכתי רוצה ברובו מדינה חופשית ליברלית עם שוויון לנשים וללהט"בים.

המדינה שלנו מתפוררת: משבר אמון משיכת חבל וכיפוף ידיים השבט האחר

בהינתן משיכת החבל לכיוונים שונים, ישראל נקלעה למשבר אמון קיצוני, ובצדק. כאשר לכל זהות, לכל קבוצה, ולכן לכל נבחר ציבור, יש מטרה שונה מאשר לקבוצת הזהות שלי, וחזון נפרד לגבי עתידה של החברה והמדינה, לא יכול להיות לי אמון בו. אני מאמין ונותן אמון רק לשותפי הזהות שלי, כלומר לעולם לא לממשלה, לכנסת, למוסדות השלטון, אלא כאשר הזהות שלי שולטת בהם. כדי לייצר אמון צריך תפיסה משותפת של "הטוב המשותף", מטרות ויעדים משותפים אליהם כולנו חותרים, גם אם בדרכים נפרדות ובדגשים שונים. משבר האמון הקיצוני והליך ההתפוררות של המדינה לא ייעצר גם אם תוחלף הממשלה, ובמקום הנבחרים הדתיים לאומיים והחרדים, ינהלו אותה באופן זמני הציבור הממלכתי והלאומי. עדיין תהיה הדרה של רבים אחרים, והכרעת רוב, תוך שלילת הייצוג האפקטיבי של הזהויות האחרות, שיהיו מודרות מהקואליציה. הגענו עד הלום בשל המבנה החוקתי הרעוע של המדינה. מקימיה זלזלו בכוחם של קבוצות הזהות שהיו אז מיעוט קטן, החרדים, הציונות הדתית והערבים המוחלשים שנשארו כאן. המחשבה היתה שהגישה הממלכתית וכור ההיתוך יצור ישראלית משותפת, סביב ערכים חילוניים וציוניים, של עבודה, שירות צבאי, חינוך ממלכתי, חילוניות ושגשוג כלכלי. אולם ההחלטה לתמוך ולממן תלמידי ישיבות, לאפשר התנחלויות, ולהקים מסגרות חינוך נפרדות, יחד עם שיטת משטר פגומה בה קואליציה של 50% יכולה לעשות כמעט הכל, הביאו אותנו למצב הנוכחי. שיטת המשטר הנוכחית אינה מתאימה למציאות. היא מעניקה כוח רב מידי ולא פרופרציונאלי לסחטנות של הקיצוניים, לשוליים של החברה הישראלית. כך מפלגות עוצמה יהודית וציונות דתית, מנהלות את סדר היום של ממשלה ימנית "על מלא", ולחילופין, פוליטיקאי דתי ימני, כמו נפתלי בנט, עם 6 מנדטים הופך לראש ממשלה, בתמיכה של מפלגה איסלמית. ברור שכך אי אפשר לבנות אמון ציבורי בשיטה ובהנהגה. המדינה אכן מתפוררת ומאימת לקרוס על הראש של כולנו.

הפתרון: להרוס את המבנה הקיים ולבנות חומה חדשה שתשמור עלינו

מוסכם כי ישראל היא מולדת לכל הזהויות הנמצאות בה, אין לנו ארץ אחרת, ואנו רוצים לחיות כאן ביחד, בביטחון, ובשגשוג כלכלי.

הפתרון לקיומה של ישראל והדרך היחידה בה נוכל לעמוד מול אויבנו היא התגברות על המשבר הפנימי, על משבר האמון, על ההתפוררות והקיטוב של החברה הישראלית. הדרך לכך עוברת בהחלשת כוחם הפוליטי הסחטני של התנועות והמפלגות הקטנות, שהחזון שלהם סותר את מגילת העצמאות, ואינו מסוגל לשמור על קיומה של המדינה, אלא מביא לאסונה. אלה זהויות שזוכות לכוח רב מידיי בשיטה הנוכחית, ומכאן חולשתה של ישראל. הדבר מחייב חיזוק של הזהות הגדולה ביותר, המרכזית, הנאמנה לערכיה של מגילת העצמאות, הזהות המשרתת והעובדת, שיכולה לאפשר את קיומה של המדינה.

מדוע לחזק דווקא את הזהות המשרתת ועובדת? כי זו הדרך היחידה לשמור על קיומה של מדינת ישראל מול האיום הקיומי החיצוני. הערכים האלה הם היחידים שיש בכוחם להגן על המדינה, לגייס תמיכה של ארה"ב של אמריקה ושל המערב, שבלעדיהם אין לנו קיום. חלקים מהציבור הערבי אינם רוצים כאן כלל מדינה יהודית. חלק מהציבור החרדי אינו מוכן להילחם על המדינה, ואינו יכול לשלם את מחירה של המלחמה. המרכיב הדתי לאומי הכולל אלמנטים חזקים שהם משיחיים יביא לאיבוד התמיכה של המערב, למלחמה נצחית, בלי תמיכה אמריקאית ובלי וטו במועצת הביטחון של האו"ם, אין לנו קיום בעולם גלובלי.

הזהות היחידה שיכולה להוביל את ישראל להמשך קיומה כמדינה משגשגת היא הזהות הליברלית, ושיטת המשטר שלנו צריכה לבטא זאת בחוקתה, תוך מתן קול, ייצוג, וביטוי לצרכים ולאינטרסים של שאר הזהויות, כחלק מהטוב הישראלי הכללי. כולם ראויים לייצוג, כולם זכאים לשוויון, ולכולם צריך להיות קול והשפעה בקבלת ההחלטות לטובת הכלל.

הזהות הליברלית היא שתעצב את החוקה הרזה המשותפת לכולם, אך מטרתה לא לכפות ערכים ליברלים על זהויות אחרות, אלא להפך, לאפשר מצב של "איש באמונתו יחיה", זה נהנה וזה לא חסר, כל הזהויות והמגזרים נהנים מהטוב המשותף ומפרים זה את זה, במקום להלחם זה בזה או להרוס אחד את חברו.

מערכת הפעלה חדשה: מחויבות ל"טוב משותף" ולא לשירות אינטרס של קבוצת הזהות

אבל איך עושים את זה? זה מורכב אבל אפשרי, ודורש מהלך משמעותי של שינוי המשטר הישראלי. ישראל תקים את הרפובליקה הישראלית השנייה, עם מערכת הפעלה חדשה, משטר אחר, מוסדות וארגונים אחרים, שישמרו על עוצמתה של המדינה, ויאפשרו את שגשוגה ואת השגשוג והזכויות של כל אזרחיה ותושביה.

שיטת השלטון תהיה כזו שמתמרצת ומאפשרת רק פעולה לטובת הכלל, ולא פעולה על חשבון הכלל, לטובת מגזר כזה או אחר, ובשירות זהות אחת בלבד.

שלב ראשון: מעבר מעקרון ההכרעה לעקרון ההסכמה

הבסיס לשיטת המשטר החדשה היא ההכרה כי נדרש "טוב משותף" לכולנו, כדי שנתקיים כאן ביחד, וכי לכולם מגיע ייצוג, חירות ושוויון זכויות.

הבסיס השני הוא שינוי השיטה משיטה בה הרוב לוקח את הכל, מכריע בכל שאלה, ויכול לרמוס את המיעוט, לשיטה בה כולם מיוצגים, וההחלטות משקפות את הטוב המשותף לכולם, לא רק לרוב שזכה בבחירות, או זכה בכוח בפרלמנט. ההכרעות החשובות הן לא של 51%, תוך פגיעה או התעלמות משאר ה-49%, אלא בשאיפה להסכמה רחבה, או לפחות בהכרעות ברוב מיוחס, גדול באופן משמעותי, במיוחד בהחלטות חשובות ובעלות משקל והשפעה על כולם. הכרעות מקצועיות מתקבלות על ידי אנשי מקצוע שיש להם חובת אמן לכלל הציבור ולא על ידי נציגי ציבור המייצגים רק פלח אחד ממנו.

כמו שהחלטה על גורלו של בניין משותף, לעשות תמ"א 38, דורשת הסכמה רחבה, ולא כניעה למיעוט סחטני, כך גם בבית המשותף לכולנו, מדינת ישראל. להחלטות חשובות נדרש רוב גדול של שני שלישים מהציבור. החלטות מקצועיות על המיגון, היסודות, בטיחות ההריסה מתקבלות על ידי אנשי מקצוע ולא על ידי נציגות הדיירים. אנשי מקצוע שנבחרו ומונו בהסכמה של רוב גדול, לא "נבחרו" ציבור" מטעם זהות אחת.

העקרון המוביל של הפתרון הוא הכרה באופי המיוחד המבוסס זהות של החברה הישראלית והתמודדות אמיצה עם המאפיין הזה של החברה הישראלית. הפתרון עובר בשני מסלולים: האחד, ביזור סמכויות לאזורי, למקומי, כדי לאפשר לכל ציבור ולכל אחד מהשכטים לקיים את אורח חייו המקומי, בהתאם לציביון התרבותי, חברתי, סביבתי שלו. כך אפשר יהיה לשמור על ציביון דתי וחרדי בערים המאוכלסות על ידי הציבור הזה, ולאפשר ציביון חילוני בערים חופשיות בהן ציבור חילוני גדול.

המסלול השני הוא הכרה בכך שהכרעות החלות על כולם, המחייבות את כולם, ומשפיעות על כולם (להבדיל מהציביון המקומי), לא מתקבלות בכיפוף ידיים, ולא בהכרעה של רוב שרירותי או מקרי בעקבות מערכת בחירות אחת, אלא במנגנון מורכב יותר שמייצר ייצוג מתמיד של הזהויות כולן, ומאפשר הסכמה רחבה יותר על החלטות משותפות כמו תשתיות משותפות, יחסי חוץ, בטחון המדינה, הסדרים עם שכניה, וגבולותיה. נדרש מעבר מייצוג של אינטרסים, לשיקוף וייצוג של זהויות ודרכי מחשבה. כלומר, גם נציגי המיעוט כפופים לטובת הכלל, ונדרשים לקבל הכרעות לטובת החברה הישראלית כולה, לא לטובת המצביעים או "הלקוחות" או "הבייס" שלהם בלבד. פעולה לטובת אינטרס צר של קבוצה, היא הפרת אמונים כלפי הציבור כולו, ולכן נגועה בניגוד עניינים ופסולה. בישראל החדשה זה יחשב דבר פסול ולא חוקי. כדי לקיים את המדינה הישראלית נדרשת הסכמה חברתית רחבה וחדשה על יעדיה ומטרותיה של המדינה. הסכמה זו תיקבע ברוב מיוחס של שני שלישי, בהליך של ייצוג ציבור שלא על ידי פוליטיקאים מקצועיים, ובכפוף לערכיה של מגילת העצמאות כפי שקבע לאחרונה בית המשפט העליון. הסכמה זו תיקבע את גבולותיה הרצויים של המדינה, אופיה, ערכיה, דרכי החינוך של ילדיה, דרכי הניהול של מוסדותיה החיוניים: בתי משפט, פרקליטות, משטרה, בנק ישראל, משרד האוצר, משרד הביטחון והצבא, מוסדות ביקורת המדינה, מערכת הבריאות, הביטוח הלאומי.

שלב שני: מעבר מריכוזיות שלטונית לביזור הכוח והסמכויות

מדינת ישראל כוללת היום כ 10 מיליון תושבים, וכ 260 ערים רשויות ומועצות מקומיות. הניהול שלה הוא הריכוזי ביותר בכל מדינות המערב, כאשר רוב הסמכויות וכמעט כל תשלומי המיסים וכספי המדינה נשלטים על ידי משרדי הממשלה והחלטות הממשלה והכנסת. אין סיבה שכל אזרחי המדינה יקבעו את אופי החיים בבני ברק, בטירה, או ברמת השרון, זה נושא מובהק לקהילה המקומית והאזורית.

כדי להציב רמזור או תמרור בשדרות, לא צריך את משרד התחבורה, ואת שרת התחבורה הארצית. הביזור הנדרש הוא העברת סמכויות רבות בתחומי הכלכלה והעסקים, הבינוי, התעשייה, התחבורה, החינוך, התרבות, המרחב הציבורי, הציביון החברתי, לאשכולות של ערים ורשויות, המבוססים על הציביון המשותף שלהם, ולא רק על הקירבה הגיאוגרפית. כך שהביזור הוא לא רק פיזי אלא גם ווירטואלי, ומבטיח הומוגניות והסכמה רחבה במסגרת האזורית על צביון החיים וסדרי העדיפויות של הקצאת המשאבים במסגרת האזורית. גם כאן, אין שאיפה להסכמה של 100%, אולם בחלוקה נכונה של האשכולות, ניתן להגיע להסכמה רחבה של כ 70% ומעלה. אנו מציעים ארבעה אשכולות, ברובד האזורי שמעל המועצות המקומיות והרשויות של הישובים: אשכול אחד לישובים ערבים, אשכול שמרני לישובים חרדים ודתיים, אשכול ליברלי לישובים חילוניים באופיים, ואשכול ישראלי כללי, לישובים מעורבים שאין בהם הכרעה זהותית או ערכית ברורה לטובת אחד האשכולות האחרים. לכל אשכול יוקם בית נבחרים עצמאי, שיפעל לפי החוקה של האשכול, שתתקבל ברוב מיוחס של 2/3 לפחות מהנבחרים.

שיטת האשכולות תאפשר לכל ישוב לבחור את האשכול הזהותי והערכי בו אליו הוא משתייך, וזאת בבחירות החופשיות לרשויות המקומיות. ישוב יוכל לעבור פעם בחמש שנים, מאשכול אחד לאחר, בהכרעת רוב (מיוחס) של התושבים. לכל אשכול של רשויות ומועצות, יהיה בנוסף לבית הנבחרים העצמאי, גם מעין ממשלה מרכזית, שתפעל בהתאם לחוקה של האשכול, שתבטיח את ערכיו, ואת שיתוף הפעולה שלו עם שאר האשכולות ועם הרמה הפדרלית של המדינה.

חלק ניכר מתשלומי המיסים של הציבור יעשו באופן ישיר לשלטון המקומי/אזורי למטרותיו המקומיות והערכיות, לחינוך, תרבות, ספורט, אזורי תעסוקה, תחבורה, איכות סביבה, שיטור מקומי ועוד ועוד. רק חלק מהמיסים ילך לשלטון המדינתי המעין פדרלי, שישאר מוסמך לדאוג לתשתיות לאומיות, בטחון, יחסי חוץ, וגבולות המדינה.

איך עושים ייצוג מתמיד של זהויות?

העקרון המוביל לא יהיה יותר כיפוף ידיים, אלא ייצוג, והתנאי לקבלת החלטות לא יהיה רוב פורמלי של 51% אלא החלטה במוסדות שיש בהם השתתפות של כל מרכיביה של החברה הישראלית, כאשר החלטות חשובות מחייבות הסכמה רחבה יותר, של שני שליש מהחברים.

כדי לשפר את הייצוג של הזהויות ואת המחויבות של הנבחרים לבוחרים, מחצית מהנבחרים (כיום 60 חברי כנסת, אך ניתן לחשוב על הגדלת המספר של הנבחרים בפרלמנט) יבחרו בבחירות מקומיות ב 30 אזורים (שני נציגים לכל אזור), ויהיו נציגים של האזור/אשכול, נציגים אלה לא יהיו שייכים לרשימות פוליטיות ארציות, ויהיו עצמאים בהצבעה ובפעילות בכנסת.

מחצית מהנבחרים ימשיכו להיבחר ברשימות ארציות, אך בשיטת בחירות שמאפשרת לבוחר, לבחור במועד הבחירות ברשימה של אנשים שהוא מעדיף מבין כמה רשימות אלטרנטיביות שתעמיד כל רשימה (שיטת פריימריז במועד הבחירות). תנאי לאישור הרשימות יהיה הייצוג השווה (בשיטת הריץ רץ) באותה רשימה של נשים, ומחויבות מראש של כל משתתפיה לערכיה ולחוקי של מדינת ישראל. רק ראש רשימה שנבחר באופן דמוקרטי על ידי מוסדות רחבים יהיה באופן אישי פטור ויוכל לעמוד בראש כל הרשימות של התנועה שהוא מוביל. כל אזרח בעל זכות בחירה יהיה רשאי להצביע גם לרשימה ארצית וגם לרשימה המקומית/אזורית, וזאת כמובן בנוסף להצבעה שלו בבחירות המקומיות, לרשות המקומית או לעיר, שתשפיע על השיוך של הרשות לאשכול המתאים לו.

ראש הרשימה שקיבלה את מספר המנדטים הגדול ביותר, בבחירות הארציות והיחסיות, ירכיב ממשלה ויעמוד בראשה. לא תוקם קואליציה של חצי עם אלא תוקם ממשלה שתציג את הציבור כולו, כלומר תכלול נציג (אחד לפחות) מכל אחת מהרשימות שעברו את אחוז החסימה. הממשלה תהיה של עד 18 שרים ותפעל כדירקטוריון עם ועדות משנה, אך בלי אחריות ישירה של שרים למשרדים. המשרדים ינוהלו באופן מקצועי על ידי מנהלים מקצועיים, הכפופים לממשלה. יקבעו בחוקה הוראות נוספות לייצוג הולם של כלל האזרחים והתושבים, לרבות ייצוג של נשים שלא יפחת מ-40%. כולם שותפים.

העקרון הנורמטיבי, שיהיה כפוף לחוקה ולבית המשפט העליון, יהיה איסור על הצבעה ועל תמיכה בהחלטה רק בגלל שהיא מטיבה עם המגזר או המצביעים שלך, אלא לאחר טיעון משכנע שהדבר טוב למדינה כולה ולכלל הציבור. הפרה של כלל זה תהפוך את ההחלטה, להפרת אמונים כלפי הציבור, להחלטה לא סבירה ולא חוקית, ולכן כפופה לביטולה בבית המשפט העליון.

איך מקבלים החלטות בהסכמה רחבה?

העקרון המוביל כאן הוא הוצאה מחוץ לגדר של הזכות להיבחר, וגם לבחור, למי שאינו שותף לערכיה היסודיים של המדינה. אין מקום לתת ייצוג ומקום למי שרוצים להחריב את המדינה, להפוך אותה למדינת הלכה (שאינה דמוקרטית), או למדינה פלסטינית (שאינה מדינת היהודים). כל מי שמבקש לבחור או להיבחר צריך להישבע אמונים לטוב משותף כלומר לפעול בנאמנות לטובת מדינת ישראל

על כלל תושביה ואזרחיה, בהתאם לעקרונות החוקה, שהם מדינת היהודים המחויבת לדמוקרטיה, שוויון, חירות ושלוש.

מנגנון קבלת ההחלטות בשורה ארוכה של נושאים שמוגדרים כ"חיוניים וחשובים לכל אזרח" יהיה של רוב מיוחד וגם זאת במוסדות הכוללים ייצוג של כל הזהויות הישראליות, ובראשם הכנסת והממשלה. מוסדות שאין בהם ייצוג לא יוכלו לקבל סמכות הכרעה בהחלטות לגבי המדינה כולה. השאיפה בכל דיון על מדיניות ועל החלטות הנוגעות לכלל הציבור, תהיה להגיע להחלטה בהסכמה רחבה, שתתן מענה לכל הציבור, וגם לזכויות המיעוטים. הרוב שאנו מציעים הוא של שני שלישי, כלומר 80 חברי כנסת בכנסת של 120, 12 חברי ממשלה מתוך 18, ו-10 שופטים בבית משפט עליון הכולל 15 שופטים. זה יהיה הרוב הדרוש להחלטות חשובות, וגם לביטול או שינוי שלהם בבית משפט עקב אי חוקיות וסתירה לערכי החוקה.

איך מונעים שיתוק וסחטנות של המיעוט?

אחד האתגרים הגדולים של השיטה החדשה, שמבוססת על הסכמה, היא להסכים מראש מה קורה בהעדר הסכמה. איך מכריעים בשאלות הגדולות שחוצות אותנו, ולא ניתן לבזר אותם לאשכולות או לרשויות מקצועיות או משפטיות. למשל שאלות מלחמה ושלוש, שאלות של הסכמים עם האויב, פינוי ישובים, או שינוי משטרי נוסף.

הקושי נובע מכך שמדיניות של הסכמה, משמעותה בהרבה מקרים, בהעדר הסכמה, דבקות במצב הקיים. אנו מכירים בכך שהמצב הקיים הנוכחי הוא גרוע, דורש הרס מוחלט, ולכן הוא לא יכול להיות בסיס לשיטה החדשה. לכאורה, אם אנו דורשים הסכמה של 2/3 במשטר החדש, ודרישה של 2/3 בבית המשפט כדי לבטל חקיקה, החשש הוא של קפאון במצב הקיים, הכולל היום את הכיבוש, אי גיוס בחורי ישיבות, חוק הלאום, וחוקים על איסור עבודה או תחבורה ציבורית בשבת. אנו מבקשים ליצור מציאות חדשה לפיה, כל החוקים הקיימים בטלים, ויש לקבוע אותם מחדש בשיטה החדשה. המשמעות היא תקופת מעבר, בה מיעוט משמעותי של 30% יכול לבקש להביא לאישרור של חוק או הסדר קיים. החוק הקיים צריך לזכות בהסכמה של השיטה החדשה, ובלעדיה הוא בטל.

העקרון של שיטה זו היא שבלי הסכמה רחבה, אין למדינה סמכות לעשות דבר, וחלים עקרונות השוויון והחירות. כדי לפגוע בהם (למשל כדי לקיים פטור חרדים מגיוס) צריך לגייס הסכמה רחבה.

איך מבטיחים עצמאות בקבלת החלטות בנושאים מקצועיים?

הצורך להאבק בשחיתות עומד בבסיס השינוי הנדרש. גם כאן יש להרוס את הקיים: לא עוד מפלגות עם פריימריז מושחתים, אין כהונה שניה שלישית ולא צריך לשחד כדי להיבחר מחדש, כהונה אחת בלבד לכל נבחר ציבור.

הנציגים באים לשרת את המדינה לתקופה קצובה, ולא כקריירה לכל החיים. נבחרים על פי איכותם וכוחם לעשות טוב לכלל.

ישראל חייבת להבטיח את האיכות המקצועית של המערכות החיוניות של המדינה. הדרך לעשות זאת היא להפסיק את המינויים הפוליטיים והאישיים על בסיס תמיכה ואמון אישיים או מפלגתיים, ומינוי אנשי מקצוע מעולים על סמך הניסיון ההשכלה ההכשרה והביצועים שלהם בעבר. לשם כך יש להגדיר את כל התפקידים הבכירים בישראל כאנשי מקצוע, ולא משרות אמון, כולל מנהלי המשרדים של הממשלה, בנק ישראל, הפרקליטות, המשטרה, משרד החוץ, למעלה מ-100 משרות, שיבחרו על ידי ועדות מקצועיות בלתי תלויות, שיהיה בהן ייצוג של כלל הזהויות המדינה, אך לא של מפלגות פוליטיות.

ההחלטות המקצועיות והסמכות לאשר אותן תהיה בידי אנשי המקצוע, ולא השרים הפוליטיים. אלה ימשיכו לפעול בממשלה, בועדות הממשלה, בקבלת החלטות רוחביות ובעיצוב מדיניות, לא בניהול היום יומי של המשרדים, שיעשה על ידי המנהל המקצועי.

מנכ"ל המשרדים, מנכ"ל הביטוח הלאומי, וכל 100 המשרות הבכירות שנבחרו באופן מקצועי יהנו מעצמאות ואי תלות בדומה למעמד (הרצוי) היום של היועץ המשפטי לממשלה, נגיד בנק ישראל,

מבקר המדינה, הרמטכ"ל וראשי מערכת הביטחון, שהם אנשי מקצוע שפועלים לטוב המשותף לכל אזרחי המדינה, ולא לטובת זהות או מפלגה כלשהי. התערבות פוליטית אסורה של שר בהחלטות מקצועיות של משרדו יהיו הפרת אמונים, ויביאו לפיטוריו של השר המפר. הדבר דורש חיזוק משמעותי וחוק יסוד של נציבות שירות המדינה, שיבטיח את עצמאותה וכוחה להבטיח את מקצועיות השירות הציבורי.

איך עושים את המהלך? עדכון גרסה בלי לפגוע במדינה.

מדינות רבות שהתפוררו עברו בעבר שינוי משטרי דרמטי. השאיפה היא לעשות את השינוי הנדרש בהסכמה ולא בכוח או בדרך של הפיכה ואלימות. כן, מדובר במבצע פינוי בינוי ענק ממדים להצלת המדינה והוא חיוני ואפשרי. השלבים הנדרשים הם אלה:

1. הקמה של תנועות רחבות מכלל הזהויות הישראליות שיפעלו לטובת ישראל החדשה. המשמעות היא אימוץ היוזמה, על ידי תנועות ורשימות קיימות, וגם על ידי תנועות חדשות שזה יהיה המצע שלהם לבחירות הקרובות. נבחרים ואז משנים את הכל.
2. בחירות בהן זוכות התנועות הדורשות שינוי (מכל חלקי החברה הישראלית ומכל הזהויות) לרוב בכנסת, או לפחות רוב לקיום של משאל עם על מערכת ההפעלה החדשה.
3. בכנסת החדשה, שתיבחר רק כדי לעשות את השינוי, ממש כמו האסיפה המכוננת של מדינת ישראל, יעברו החוקים שמאפשרים את השינוי: חוקה רזה, חוקי היסוד לבתי הנבחרים, שינוי שיטת הבחירות, שינוי דרך המינוי והפעולה של הממשלה, הקמת אשכולות של הזהות, שינוי סמכויות ודרך הפעולה של בית המשפט ומערכת השפיטה. לצורך המהלך הזה תיבחר ממשלה זמנית בלבד, ממשלת חירום שמטרתה רק להגשים את ההריסה והבניה מחדש של המשטר הישראלי.
4. הכנסת (הזמנית) תפוזר כדי לקיים בחירות על פי ההסדרים החדשים.
5. בחירות לפי החוקה החדשה והסדרי ההסכמה והביזור של היוזמה. הכרזה על הקמתה של ישראל החדשה.

סיכום

ישראל נמצאת במשבר קיומי, עתידה בסכנה. נדרש שינוי דרמטי במערכת ההפעלה של המדינה כלומר במערכות השלטון והממשל, אנו מציעים הסדר פינוי בינוי של ישראל. הריסה ובניה מחדש לפי עקרונות ההסכמה הרחבה והביזור של הסמכויות. ההצעה כוללת שינוי שיטת הבחירות והייצוג, מעבר משיטה ארצית, לשיטה מעורבת אזורית/יחסית עם חוקה רזה משותפת שמבטיחה קבלת החלטות לטובת כלל התושבים בהסכמה רחבה, בנוסף תהיה חוקה לכל אשכול של ישובים המבטאת את הערכים המשותפים לאשכול ולזהויות הדומיננטיות בו, כדי להשיג ייצוג של מרב הזהויות, ואת הרווחה והזכויות של כל התושבים.

בלי שינוי דרמטי אנחנו מתפוררים, וישראל לא תוכל להתקיים לאורך זמן. צריך להרוס ולבנות מחדש את ישראל.